

6/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELEFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

Ni la teva ni la meva o com se cobreixen les formes

— Li sembla bé aquest pitet?

— El trobo molt decentet.

El somni esvait

Ja l'hem vista, aquests dies, la pobra pesseta espanyola! Torna a anar per les Borses i els Bancs del món amb el cap embolicat i el còs ple de nafres. Torna a estar malalta. Ha perdut els bons colors que havia pres durant els anys de la guerra. I torna a rodolar cap per avall, pàl·lida i trista.

I doncs, què ha passat? L'alegria a la casa del pobre dura poc, diu la dita. L'alegria i la salut exuberant de la pesseta no han durat més enllà d'un quinent. El somni daurat dels nou-rics de per aquí s'ha esvait depressa.

Vé el despertar després del bell somni d'or. La pesseta es fon, com si fos feta de cera en lloc de plata. S'estronca el corn de l'abundància i tornen els temps rosegats pel corc de totes les crisis.

La gent no esperava això. I, no obstant, això era inevitable. Havia vingut la prosperitat espanyola en la mateixa forma que vé una pluja. Sota la pluja d'or, la gent parà les mans i s'omplí les butxaques. Res més. No es pensà en canalitzar aquella riquesa, en construir els amples dipòsits que la fessin permanent. La pluja parà, i l'eixuí ha fet sentir novament en la terra els seus terribles efectes.

Hem vist darrerament un vianant que, davant una pissarra bancària amb els canvis del dia, es fregava els ulls, com si no veiés prou bé les xifres. Era el perfecte neutral que, sola un cop violent i dolorós, es despertava del dolç somni daurat.

La llició d'Itàlia El català a Catalunya

La nova llició d'Itàlia, millor, car així com l'acatament de la voluntat dels obrers manuals d'intervenir en l'articulació del treball, arriba a una ratificació legal, ara, les eleccions legislatives han ratificat l'orientació obrerista de la política italiana.

Contra els socialistes tot havia estat vàlid. Fins l'organització d'un exèrcit. Fins la mort. Fins l'incendi. Els fascistes eren semblants a companyies blanques encarregades de posar seny an els socialistes pel procediment clàssic de les sangries. No n'hi havia prou, i amb fins exclusivament electorals se creà el Bloc Nacional. Afegeixis an això que els socialistes estaven dividits per la qüestió de la Tercera Internacional. La batalla aplegava totes les possibilitats adverses als socialistes i favorables als partits governamentals. Una sola passió, cremant i unànim, davant del socialisme en discòrdia.

I la desfeta d'aquest no s'ha produït. Perd diputats, però entre socialistes unificats i comunistes reuniran uns cent vint diputats. N'hauran perdut una trentena. Suprimeixis la divisió, i el socialisme italià conservaria les seves posicions numèriques. Encara així, serà l'oposició més nombrosa. I pensis que per a que no la tingués varen ésser disoltes les Cambres!

Però la llició d'Itàlia la vinculem en tres fets: a) Que l'intervenció violenta, superdramàtica dels fascistes, no ha produït una depressió en el socialisme italià. b) Que els fascistes han estat derrotats, ja que no treuen més que una trentena de diputats. c) Que En Giolitti se trobarà en possessió d'una majoria gairebé homogènia, però, també, amb una ratificació de la seva política benèvola envers els obrers, ja que aquests han tornat a demostrar que són una enorme força organitzada políticament.

Escrivim als tres dies de les eleccions, quan encara no és possible altra documentació que l'imprecisa dels tetegramas, però n'és prou per a confirmar que a Itàlia segueix el «coup de barre a gauche», malgrat els vesànics esforços, amb vesania tràgica, per a impedir-ho.

L'Itàlia és una gran curiositat, però aquest vell polític, tan intel·ligent i tan àgil, que's diu Giolitti, també ho és. Els que esperaven les fórmules legals que canalitzessin les fermentacions socials, tal volta les vegin produir-se en la terra mare del dret, vora del Mediterrani, i no pas en el Nord.

Es un cas freqüent en les Audiències catalanes el de comparèixer a declarar un testimoni que no sap expressar-se en llengua castellana. Davant aquest cas, els magistrats discrets acuden al procediment de la traducció. Es tradueix al català les preguntes castellanes que es fan al testimoni i es tradueix al castellà les respostes catalanes que el testimoni dona. És el procediment que aconsella el sentit comú, dins l'actual règim lingüístic en l'administració de justícia a la nostra terra.

Però de tant en tant surt algún president o algún fiscal malhumorats o inadaptats que s'enfurismen davant el cas del testimoni que no entén o no parla la llengua castellana. I aleshores vénen aquells agravisos crits sorruts de: «Hable el testigo en español!» «Absténgase de hablar en dialecto!»

Aqueixos crits i aqueixes actituds, absolutament censurables mostren d'una manera punyent l'estat d'inferioritat en què el règim present fa viure el català dins mateix de Catalunya. La protesta dels catalans, i fins la dels que no ho són, és obligada en casos d'aquesta mena. Però això no vol dir que la solució de la traducció i de l'interprete, sigui una solució justa, ni tant solament passadora.

No és passadora ni és justa, encara que sigui menys agravisosa que la dels crits i els renys. La solució bona i justa és la de catalanitzar l'administració de la justícia a Catalunya. Als catalans se'ls ha de fer justícia en català, per jutges i magistrats catalans i segons lleis catalanes.

Demandar això no és cap absurditat, ni cap estranyesa. És un dels articles essencials de les reivindicacions autonomistes. És un principi aplicat a tot arreu del món on el dret de les llengües són reconeguts, i assenyaladament en els països federatius. Demandar que a Catalunya la justícia sigui catalana no té res de reaccionari ni de arcaic. En aquest punt com en tant altres, el catalanisme està de complet acord amb el federalisme democràtic d'En Pi i Margall.

FULMEN

La germandat lliberal

Lenrenou creat pel tractat de Versalles i la defecció dels alemanys, no haurà costat tant d'arreglar, com la ditxosa unió dels lliberals.

La màxima radical de un poco de revolució cada dia ho converteixen las izquierdas monárquicas amb un xic de unió a cada hora. Els lliberals s'han avençat d'unes setmanes. Vui dir, que allà pel mes de juliol, en plena època estival, hauria sigut

PARADOX

aquest tema del pacte entre les distintes forces (?) lliberals, un tema inestimable per a amenitzar les vacances.

La manca de continència, la fam de governar, ha fet que en comptes de llegir les informacions dels lliberals en mànegues de camisa, dessota la figuera, o amb el cantí al costat, haguem hagut d'esmerçar hi un temps que necessitem per a ocupacions de més importància i un bon xic més urgents.

Per aquest motiu lo que d'aquí uns dies trobariem tolerable, fins i tot divertit, ens sembla actualment amoinós i pesadíssim. Per a moure's a la vida, amb èxit, la oportunitat ho és tot. En política, principalment, cal tenir en compte les circumstàncies de lloc i temps. El partit (?) lliberal, que tantes màximes té oblidades, desconeix la veritat que s'enclou en el principi que acabo de estampar.

Bromes a part, confessem que si de nosaltres depengués, resoldríem als lliberals la seva tasca. De bon grat cooperariem a la feina penosa de sorgir voluntats; de sumar simpaties; d'escursar diferències entre els prohoms de la Parròquia. Lo trist, és que a desgrat de la voluntat que ens anima, res podem fer per ajudar a les izquierdas monárquicas a sortir del embull en que es troben.

Ajudariem als lliberals a apedaçar la casa amb que aspiren presentar-se davant l'opinió, i que volent ésser vermella, arriba tot just, a un rosa pàlit. I molt pàlit.

Els acoblariem amorosament els uns amb els altres. Els rentariem la cara i els treuriem els parracs que els enlletgeixen a la vista de l'opinió.

Ja nets i afeitats de fresc, els entregariem el poder, lliure de traves i compromisos.

Veuriem com a les vintiquatre hores escasses, es tiraven novament els plats pel cap, fraccionant-se en tantes capelletes, com personatges integren la plana major del partit.

Si disposessin, al ajuntar-los, de tants càrrecs com eminències es compten en els seus rengles...

No vol dir que, així i tot, responguessim del èxit de la empresa.

Esperem sempre

Sofreixen un fort eclipsi que s'allarga ja un xic massa, les dugues causes que més ens interessin: la de Catalunya i la de la Llibertat.

Aquesta llarga espera no afebleix els nostres entusiasmes. Tenim fe en la vida forta de Catalunya i estem segurs de que el sentiment de Llibertat durarà mentre hi hagin homes sobre la terra.

Hem viscut ja prou anys per a apendre la veritat d'aquell adagi que diu que *tot li arriba an aquell que sap esperar*. I nosaltres tenim la paciència i la fe suficients per a esperar amb calma que un d'aquests giravolts que donen les coses ens porti l'autonomia a Catalunya i tota mena de llibertat als catalans. Ja estem avesats als moviments sorpreses. Quan les idees republicanes semblaven més abandonades sorgiren aquells dos formidables núclis republicans, el Lerrouxisme i l'Esquerra. Quan la causa de Catalunya semblava més somorta va nàixer aquella hermosa Solidaritat Catalana que va amarrar a tots els catalans d'un fort sentiment nacionalista.

L'amor a Catalunya viu ben fort en el cor de tothom i quan els nostres nervis estiguin lliures de les sotragades socials produïdes per la guerra, i no agabellin el nostre seny les preocupacions econòmiques, tornarem a emprendre més fortament que mai la causa de la llibertat de Catalunya.

En quant al règim de llibertat democràtica que necessitem els espanyols, nosaltres no tenim gaire fe en que ens el porti aquesta concentració lliberal que organitzen els vells partits d'esquerra dinàstica, moguts més per l'amor al poder que per l'amor a la Llibertat. Tan sols un resorgiment redemptor de les forces republicanes podria donar a Espanya un govern de veritable democràcia.

La gent de la nova unió lliberal és massa desacreditada per a que d'ella pugui esperar-se gran cosa de profit. Amb molles rovellades, rodés sense dents i peces que no encaixin, no pot construir-se un rellotge que vagi a l'hora.

JEPH DE JESPU

Espurnes

L'actual ministre de Foment, *Don Juan de La Cierva y Peñafiel*, deixant-se portar, altra volta, pel seu caràcter impetuós, acaba de donar novament una vera mostra de la seva *majeza*.

Al observar-li els periodistes que certs polítics d'*altura* consideraven irrealitzable el seu famós «Projecte» per la manca de recursos de la Hisenda Espanyola, *nuestro al-tivo don Juan* va rexfilar-se de valent i, amb *aire murciano*, contestà als *chicos* de la premsa:

—*Digan ustedes que tenemos el dinero necesario. Yo lo pago todo.*

Nosaltres, que tenim per norma no posar gens ni mica de crèdit en les promeses dels governants d'avui, hem de confessar ingènuaument que aquesta vegada estavem quasi a punt d'empassar-nos una píldora tan ben daurada. Si no ho varem fer, consti que n'és l'únic culpable el comte de Romanones.

Per què? Perquè tantost *Don Alvaro de Figueroa* sigué sabedor d'aquelles manifestacions, s'apressurà a fer la seva característica i mefistofèlica rialleta, dient de passada als que li comunicaren la tal nova:

—*Cierva lo pagará todo, pues bien conozco a don Juan; Cierva lo pagará todo... si el dinero antes le dan.*

Llegint aquests dies diverses ressenyes de l'anomenada *Fiesta Nacional*, he acabat per dubtar de si la tal festa consisteix en curses de braus o en enfilades de toreros.

Davant de tanta foradamenta de carn humana, vaig decidir visitar per centèsima vegada a un íntim amic meu, que les ha donades en la mania de que ell, i sols ell, té d'ésser el digne successor d'En *Josellto*, al objecte de veure si podia aconseguir que desistís de tan macabre propòsit.

Com que ja feia algun temps que no l'havia vist, al trobar-me al seu davant vaig quedar-me cor-gelat, ja que, com vulgarment se diu, no tenia més que la pell i l'òs.

Temerós de que les meves desagradables observacions poguessin produir-li un atac de nirvis, no sabia com començar la peroració, mes ell va donar-se compte del meu torbament i em saltà a la ventatge dient-me amb to enèrgic i decisiu:

—Es inútil que insisteixis en la teva pretensió, doncs, ara més que mai, estic resolt a debutar, esperant solament per a fer-ho una cosa ben senzilla.

—Quina?—vaig dir-li jo tot espaordit.

—Quina?... Que les banyes dels toros siguin toves com les dels caragols...

No va caure damunt d'aquell semi-esquelet una solemne bofetada, perquè, parlant amb franquesa, vaig tindre por... de fer-me mal.

No fa pas gaire temps que en un dels més concorreguts teatres de la ciutat, va armar-se un fenomenal escàndol a causa de que una gentilíssima espectadora, malgrat els requeriments dels acomodadors i d'uns guàrdies de seguretat, va negar-se terminantment a treure's el barret.

La cosa s'emmaranya de tal manera, que fins se'n donà part al jutjat, però sembla que afortunadament tot haurà quedat reduït a inutilitzar-se uns quants fulls de paper de ofici.

I és que, segons veus volàtils, la damisel·la de referència ha pogut justificar que si es negà a obeir aquelles ordres, ho feu per la poderosa raó de que en el barret hi portava enganxada la perruca.

Si el fet és cert, com és de creure,

res té de particular que una senyora soltera que dava l'opi mirant, s'obstinés en amagar qu'era calva com Sant Pere.

TATIS

La moral en ridícol

La immoralitat és la base de la tirania. En les decadències romana i grega tingueren ample camp els absolutistes i dictadors.

Sabent pla bé tota la veritat d'aqueixa aserció els estats amporen i faciliten la llicència i per altra part de tant en tant prenen mides moralitzadores infruïtoses sempre, perquè tenen caràcter prohibitiu, i al «país de l'olla» sempre pel caire del absurdè màxim.

No es fa moral amb la prohibició a ultrança, sinó amb la preventivitat. Fent inasequibles certes coses als infants i menors en general, i amb el restabliment de la vida fàcil que fomentaria el matrimoni i la creació natural de família, restant allavors en la immoralitat sols els inadaptables al amor lligítim.

Seria hora de que deixessin certes personalitats d'exercir dictadures inprofitoses en nom de la moral, lo qual fa que les multituds manquin el respecte a l'arrogant matrona, quan deurien mancar-lo sols als que arredossant-se a son mantell la posen en ridícol, i es concretessin a fer-la viable amb reformes socials positives.

A. F. I. B.

De quin modo tinc d'escriure?

Home, jo, com a escriptor, (!)

he posat tot mon amor en la gramàtica nova que Catalunya ha adoptat, i contra ma voluntat sempre fico els peus al cove...

Jo no sé el que tinc que fé per escriure un xiquet bé,

Vaig comprar una gramàtica i encara no l'he llegida...

Es per mí tan avorrida engorrosa i antipàtica!

I l'aprenc d'eixa manera el català que ara impera: me poso a l'observació dels homes que més bé escriuen i que sos escrits, me diuen, són models de perfecció.

Llegeixo grans periodistes i reputats publicistes del idioma català, observo sa ortografia,

i allí hi veig una anarquia que quasi bé em fa plorà.

Els uns degollen les equis,

els altres els fan obsequis;

aquell, dels guions és esclau,

aquest, tossut, els desterra...

I tots, tots me brinden guerra,

i lo que jo vull és pau.

N'hi ha que les suprimeixen;

d'altres que les anyadeixen;

aquells posen la c. amb cua,

a aquests agraden les esses,

i en fi, sols trobo travesses,

que'm punxen més que una puà.

Aqueixa gran varietat d'escriure, que a qui s'ha dat,

a mi em deixa molt espès...

Ja sé que no soc dels destres,

però em passa que amb tants mestres quedo... per no aprendre res!

Sent així, he determinat d'escriure en el meu dictat sens mirar cap atenció.

Sí mos treballs incorrectes surten prenyats de defectes,

sols tindrè la culpa jo...

ANDRESITO

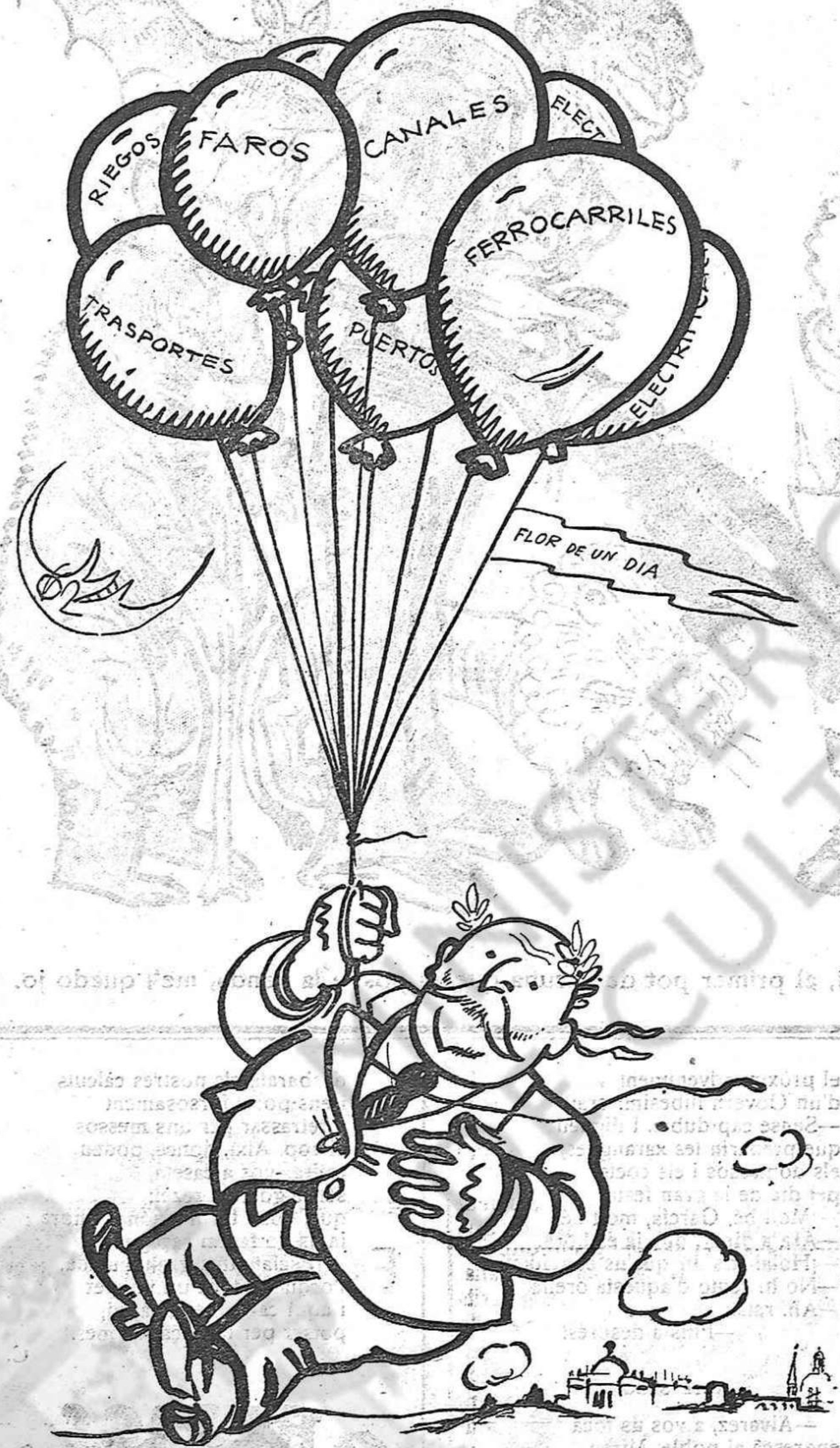
El respecte al Parlament

Sembla, algunes vegades, que La Epoca baixi de l'hort, o que no hagi trencat mai cap plat.

Els posats de noia honesta que adopta de tant en tant, semblen triats a posta per a pendre el pel a la immensa majoria del país, ans que recursos de periodista més o menys entenenat.

Des de molt antic, hem convingut xics i grans en la ineficàcia del Parlament, que es consum en una tasca estèril, que no aprofita més que als que d'ell formen part. El règim

Els "globos" del ministre de Foment

— Tant bé he sapigut inflar-los que ara amb ells m'enfilaré. Prò, aii quant més amunt m'enfilo, de més enlaire cauré.

parlamentari, és a Espanya una comèdia indigna. Poden tancar-se les Corts, sens temensa de que hi hagi un ciutadà que les trobi en manca. Es suprimirien definitivament i la vida nacional seguiria, com si tal cosa. Malhauradament, és aquest un aspecte de la cosa pública respecte del qual està tothom d'acord. D'ésser possible una ombra de dubte, cuidaria la realitat de posar les coses en el lloc corresponent.

Doncs La Epoca, que per comptar una infinitat d'anys de barraquetes n'ha vist de totes, sabent de la política el blanc i el negre i el pro i el contra, es dolia dies passats, de que vagi resultant el fruit de l'actual Parlament, tan averiat com el sortit dels Parlaments anteriors. Pequen els diputats, ve a dir La Epoca, per excés d'abundància i fins i tot, de superabundància fraseològica si bé mancada d'efectivitat. I crida l'atenció dels pares de la Patria, respecte de la necessitat de rectificar el seu comportament.

Diguin sí precisa fer el pagès, per a expressar-se amb el to que l'orgue ministerial empleia. Això mateix que La Epoca dona com a cosa nova, ho han dit milers de vegades tots els homes d'esperit lliberal i independent que entre nosaltres s'ocupen de la marxa de la política. Les Corts són una olla. Els diputats, uns bons senyors, atents el seu interès particular d'elector, un taujà, un infel·lic, al que s'enganya inicuatment. Això, que ho sap de memòria el darrer dels socis del darrer cassinet polític, ho estampa La Epoca en lloc preferent, presentant-ho com la da-

rera descoberta. Com hi ha Déu, és per a esclafir a riure!

Lo bò del cas, és que acaba el diari conservador la filípica a les Corts, advertint que de adonar-se el poble de que topic de la infeconditat parlamentària és quelcom més que una fantasia, caure en descrèdit un sistema que a tots interessa conservar.

Interessarà, en tot cas, als correligionaris de La Epoca que en l'actuació política hagin trobat un *modus vivendi*. Al restè dels espanyols, a la part de la Nació que treballa i viu de l'esforç que el treball representa, li té lo mateix el crèdit, que el descrèdit d'un organisme que no serveix per a res de bò; en el que són els primers en riure's, els mateixos que d'ell formen part.

Nota de fora

Vendrell.—Per a celebrar el darrer triomf electoral, degut als elements republicans de aquest districte que, una vegada més tingueren que renyir empenyada lluita amb els despreciables cacics que, apoiats pel representant de la política centralista, pretengueren escarnir i befar les aspiracions d'un poble com el nostre, disposat a no consentir que torni a arrelar la mala herba. Felicitament, no's sortiren amb la seva, i la intensa satisfacció que tots els bons republicans experimentarem, es reflexa ben palesament en l'aplec de la platja de Comarruga, al qual hi va concórrer una gran gentada,

abundant-hi xamose; i gentils damisel·les, la presència de les quals fou acollida amb veritable entusiasme.

Després d'un àpet, molt ben servit per cert, pel Restorant Pascual, feren us de la paraula coneguts oradors del republicanisme català, entre ells l'alcalde del Vendrell, En Josep Vidal, el President del Casino Republicà Autonomista, En Jaume Romeu, el nostre company Duch i Salvat, que fou expressament convidat al acte, el diputat provincial senyor Casanovas i el nostre representant a Corts, En Lluís Figueroa.

L'entusiasme fou gran i els nostres odiats i odiosos cacics s'hauran pogut convèncer que per més que risquin i que rasquin ja no podran tornar a aixecar el cap, que quan un poble està cansat d'immoralitats i de farses mentre sapiga mantenir-se en peu de guerra, no hi ha qui pugui atropellar-lo ni humiliar-lo.

L'aplec de Comarruga ha constituït un senyalat esdeveniment en el nostre districte, essent molt favorablement comentada l'actitud del nostre diputat senyor Figueroa, que digué que mai com en aquests crítics moments la única solució possible era portar a la pràctica les immortals doctrines de l'apòstol del federalisme, el que fou gloriós i austeríssim mestre En Francisco Pi i Margall.

El conte dels específics

Es evident que estem en ple imperi del especificisme. Per tot lo que's fa necessari per a la vida (i especialment per a la salut del cos) hi ha una ampolleta, un paquetet, una capseta, un... algo, que vol dir quelcom, que dúu el mot «Específic» adherit a ell per medi d'una etiqueta més o menys visible i més o menys temptadora i de manera més o menys convincent, al lector, al necessitat o al malalt... I per lo que fa referència a la salut del cos, qui pateix d'això o bé d'allò és perquè li dona la capriciosa i reial gana. Perquè sí no vol patir no ha de fer res més que sortir al carrer (això sí no li duen a casa); mirar a qualsevol aparador de qualsevol apotecari i trobarà lo que desitja per a fer desaparèixer el mal que l'atormentí sense necessitat d'haver de consultar prèviament a cap professional de la recepta.

I tant arrelat està l'especificisme, que a Barcelona que hi ha palaus de tot, també hi té l'especificisme una mena de palaus o sigui cases que no venen res més que'l dítxós, el miraculós i prodigiós específic; una espècie de *curanderos* d'encants i mercats, però amb botiga pròpia de luxe... Que tenen mal-de-cap? Hi ha específic per a curar-lo. Que pateixen de mal de peus? No pateixin més, que també hi ha un específic que'ls treurà el sofriment. Que han perdut la gana? No's desesperin que hi ha també un altre específic que'ls farà trobar de la mateixa manera que el agent executiu troba al ciutadà rebel que té la gosadia de no volguer pagar l'ignominios impost de inquilinat o lloguetatge...

Per lo que no hi ha específic és per a la gana. En els temps que correm, en que els queviures són cars i escassos, tant bé que vindria'l Fora ideal dúu a la butxaca una petita ampolla, un paquetet, una capseta, un... quelcom que, prenent només al demati al llevar-se unes gotes o bé un pols, ens permetés passar tot el dia, tota la setmana o tot un mes i per pocs quartets que valgués l'envelope, tant satisfets com si sortíssim de fer un dinar de gala del «Hotel Ritz». Qui no'l portaria aquest dítxós, miraculós i prodigiós específic a la butxaca? Què fan parats, els fabricants d'especifics que no l'inventen? Hi ha una fortuna a fer!...

La venda del específic i son us fàcil, a més del us, ha dut l'abús. Avui dia tothom pren un específic o altre i amb la mateixa facilitat que'l pren l'endossa, al primer que se li presenta queixant-se de qualsevol mal sense encomanar-se an aquell que viu de teulades en amunt, ni an En Banyeta. I per això passen cassos com el següent: En una casa hi havia un jove que's trobava malalt. El metge feia temps que'l visitava i la família no hi trobava cap millora, al contrari, semblava que'l jove s'empijorés.

Una senyora amiga que's visitava amb la família digué a l'apesarada mare del malalt: —Per què no li dones l'especific X que fa miracles?

—Vol dir?—contestà la pobre mare, com desenganyada.

Un gran invent mèdic.—La vacuna contra la Tuberculosi

— Arriba, doctor!... Còsti el que còsti, el primer pot de vacuna que es posi a la venda, me'l quedo jo.

—No ho dubti—seguí amb interès la senyora amiga.—Miri, a casa l'ha pres el meu marit, la nena, el meu sogre...—I li anà anomenant un sens fi de persones i famílies que l'havien pres amb resultat sorprenent, miraculós. La bona mare es decidí a donar el tal específic al fill malalt i per pura casualitat el jove es posà bé de tal manera que fins el galeno que'l visitava s'estranyà del canvi radical operat. Creient-ho un deure de consciència la bona mare revelà lo que havia fet al Doctor.

—Senyor doctor, el meu fill està en aquest estat satisfactori perquè li he donat l'específic X.

—Què'm diu!—exclamà el metge amb estupefacció.

—Lo que sent—recalcà la mare amb cert orgull.

—Doncs miri—afegí aquell amb certa ironia, —essent així serà qüestió d'avisar la llevadora i el rquín dida per si no podia criar a la criatura...

—Per què em contesta així?—respongué la bona dona no comprenent la ironia.

Responent secament el metge:

—Perque està donant al seu fill un específic que s'acostuma a receptor a les senyores pocs dies abans de donar a llum...

JOAN PASCUAL

"Quiero y no puedo"

Comèdia monàrquico-liberal, en tres actes

ACTE PRIMER

—Deieu, condé!

—Que l'aliança

dels liberals és un fet, i que si ens movem amb garbo, som al poder ans d'un mes.

—No ho veieu com jo, Alhucemas?

—Mireu si ho veig, que ja he tret a oreja el meu uniforme,

per quan arribi el moment d'encarregar-me del mando.

—¿Sentiu, Alba, aquest benefici?

Elli amo!

—Deixeu que digui, amic Alvarez. Tal creu pujà al cel, i es queda en terra.

—¿De manera que podem anunciar a la tarregada

el pròxim adveniment d'un Govern llibesim? sraj!
—Sense cap dubte. I digueu que preparin les xaràngues, els domassos i els coets pel dia de la gran festa.
—¡Molt bé, García, molt bé!
—Ara a dinar, que ja és hora.
—¡Hola! ¿Es dir que'ns convideu?
—No hi sento d'aquesta orella.
—Ah, rata!

—Fins a després!

ACTE SEGON

—Alvarez, a vos us toca engrescà al poble. Mireu amb quina impaciència espera el vostre discurs. Au, ferm!
—Vaig a encendre'ls d'entusiasme.
—Es lo que convé.

—Escolteu. Ciutadans! Ha arribat l'hora de car l'assalt al poder i arrencà a la pobre Espanya de les mans dels impotents que sense dret l'agarroten. Sí! Aspirem a ésser Govern, i en serem, costi el que costi, perquè ens anima la fe, perquè som la majoria, perquè ens acompanya el dret i perquè, en fi, ha sonat l'hora de les esquerres.

—Molt bé!

—Visca don Melquiades!

—Visca!
—Ciutadans!... Dintre d'un mes, boca abajo todo el mundo, todo el mundo!... m'enteneu?, i si algú gosa aturar-nos, per damunt d'ell passarem. He dit.

(Gran ovació, música i pluja de paperets.)

ACTE TERCER

(Desde el segon, se suposa que ha transcorregut un mes. El senyor Alvarez s'aixeca i parla així:—) Amics meus: varem equivocar els comptes: creiem que assaltà el poder era joc de poques taules, i al fe el primer moviment per intentar-ho, amb sorpresa hem vist que'ls vuit miquelets que'l vigilen no són mancos i que, a més, darrera d'ells hi ha altres miquelets que'ls guarden, lo qual, com ja compendreu,

desbarata els nostres càlculs i ens porta forçosament a retrassar per uns messos el cop. Així, doncs, podeu retirar-vos a caseta, sense gota de rezel; que, quan torni a sonar l'hora ja us ho farem sapiguer.
(Esclata una gran xiulada, l'orquestra toca un minuet i aquí cau el teló, ràpid, potser per no alçar-se més.)

C. GUMÀ

Havem tingut una nova «brillante operació» al Marroc.

Si voleu enterar-vos del nombre de baixes, com ulteu qualsevol periòdic dels tituats espanyolistes.

I si després de enterats, no vos cau la baba patriòtica, és que no teniu sang a les venes.

O que la teniu d'horxata.

Un famós anti-català, Don José Martos Oneale, autor de molts insultadors escrits par-

lant de la «hidra-separatista», acaba de morir a Madrid.

Déu el perdoni, ja que nosaltres dignament no podem fer-ho.

Llegim:

«En la Pradera de San Isidro hubo sangrientas colisiones, repartiéndose puñaladas a diestro y siniestro.»

Oh, Goya, Goya!

Tu ets tan immortal com la teva terra.

¡Alante, y que digan y éche usté!

El projecte de transports, llegit pel seu autor La Cierva en el Congrés, ha produït a tota Espanya l'efecte d'una bomba.

Efectivament, una bomba carregada de milions de duros que haurà de pagar la desvalguda Hisenda.

I que caurà damunt dels contribuents.

En lletres grosses, es llegeix una informació dels diaris:

FIESTA DE LA AGRICULTURA

I un hom pensa:

Com hi ha Déu!... pot estar ben bé de festa, aqueixa senyora a Espanya!

La tracten tan bé!

Veig que els madrilenys preparen un grandios homenatge públic a la famosa actriu Sarah Bernhardt.

Serà un precedent perillós...

Perquè després hauran de fer un altre homenatge an En Romanones, per exemple.

I serà de justícia, donades les seves darreres declaracions.

Que volen dir que, com a comediant, no se'l mereix?

Dimecres i dijous de la pròxima setmana hi haurà mandanga dels reconsagrats amb motiu de l'aniversari del Corpus de Sang.

Vetllada literària patriòtica, homenatge de flors i sardanes a l'estàtua d'En Pau Claris, i gran funció teatral.

Que tot vagi bé... i que sigui un noi.

Llegeixo:

«El director de seguridad afirma que hace cuatro dias que no ha recibido ninguna denuncia sobre la excesiva velocidad de autos y motos.»

Això és que tots els denunciants deuen ésser morts.

Esclafats per motos i autos.

R. I. P.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Cavallers: A. F. B. Servit i entesos, oi?—Radium: Aqueixa mena de retrats, encara que estiguin bé, per vici de localisme tenen un interès molt relatiu.—Salvador Estabanell: Està molt bé, per la seva ingenuïtat. I té molta raó. Però ara les veritats no poden dir-se. I en mala ortografia, encara més vs.—Andresito: Quelcom se aprofitarà. I gràcies.—F. P. C.: Rebut, i va. Tantes gràcies.—Eudald Sala: Entren en carter, però sense assegurar-li res.—R. Picas: El tema és massa local, i escassament interessant.—A. F. B.: No està mal i potser té raó, però, atacant tan directament, aniríem a una inútil controvèrsia, i no tenim espai per a dedicar-hi.—R. Refie i Mir: Els seus versos no estan pas a punt de Carmel'lo. Ah!... I la prosa tampoc.

La figura del dia

—Quin èxit!... Tothom parla de mí!